

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΕΧΝΟΛΟΓΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΖΠΣΠ-Ζ1	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΥΦΑΣΜΑΤΟΣ II		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Ασκήσεις Πράξης	5	5	
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (στην Αγγλική)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://openclass.teilar.gr/courses/DDE114/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα αποτελεί την συνέχιση της Συντήρησης Υφάσματος Ι. Ο απώτερος σκοπός του μαθήματος είναι η ανάπτυξη της επιδεξιότητας των φοιτητών σε ποιο εξειδικευμένες τεχνικές στην συντήρηση αρχαιολογικών, εθνογραφικών, ιστορικών και εκκλησιαστικών ενδυμάτων και υφασμάτων. Κριτική ανάλυση και αξιολόγηση επεμβάσεων και βιβλιογραφίας πάνω στο γνωστικό αντικείμενο. Έχοντας γνωρίσει ο φοιτητής τις επεμβάσεις στο μάθημα Συντήρηση Υφάσματος Ι και ΙΙ θα έχει αναπτύξει την απαραίτητη κριτική άποψη γύρω από το πεδίο της συντήρησης υφασμάτων και την απαραίτητη τεχνική εμπειρία, μέσα από διαφορετικές επεμβάσεις και *case studies*.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο σπουδαστής/ τρια θα είναι σε θέση να:

- Έχει κατανόηση πολύπλοκους τρόπους διατήρησης των υφασμάτων των έργων τέχνης,
- Έχει γνώση για εξειδικευμένες φορές κατά την διάρκεια αποθήκευσης ή έκθεσης διαστάσεων και τρισδιάστατων υφασμάτων,
- Έχει γνωρίσει εξελιγμένους τρόπους καταγραφής και τεκμηρίωσης των υφασμάτων των έργων τέχνης,
- Έχει κατανόηση τους τρόπους ανάλυσης των κατασκευαστικών υλικών των υφασμάτων (ίνες, μεταλλικά νήματα & βαφές) με την χρήση φυσικοχημικών τεχνικών μελετώντας *case studies* από την διεθνή βιβλιογραφία,
- Έχει γνώση του εξοπλισμού και των τεχνικών ειδικών πλέον επεμβατικών μεθόδων σε ανασκαφικά και εκκλησιαστικά υφάσματα,
- Έχει γνώση για την χρήση, κόστολόγηση των αναλώσιμων υλικών συντήρησης όπως επίσης και τον σχεδιασμό ενός ρεαλιστικού χρονοδιαγράμματος των επεμβάσεων.
- Έχει γνώση για την προληπτική συντήρηση των υφασμάτων των έργων τέχνης και τα υλικά και τους τρόπους αποθήκευσης

και έκθεσης.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Αυτόνομη Εργασία
- Ομαδική Εργασία ή *power point* παρουσίαση

3. ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διαλέξεις και εργαστήρια καλύπτουν τα ακόλουθα θέματα:

- Προετοιμασία υφασμάτων υποστήριξης,
- τρόποι βαγίματος υφασμάτων υποστήριξης,
- τρόποι υποστήριξης φθορών με εξειδικευμένες ραφή και συγκολλητικές ουσίες,
- προετοιμασία τελάρων και κούκλων υποστήριξης και έκθεσης,
- Παρουσίαση των μειονεκτημάτων ή πλεονεκτημάτων των συγκολλητικών ουσιών (μηχανικές & χημικές ιδιότητες).
- Ειδικά θέματα στην αποθήκευση και έκθεση δισδιάστατων και τρισδιάστατων υφασμάτων με την χρησιμοποίηση κατάλληλων υλικών και μεθόδων βάσει των σημερινών προδιαγραφών.

Το μάθημα ολοκληρώνεται με την επίσκεψη σε Μουσείο ή εκκλησιαστικό ίδρυμα.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Στην τάξη		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class.		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Διαλέξεις	50	
	Ασκήσεις Πράξης που εστιάζουν στην εφαρμογή μεθοδολογιών και ανάλυση μελετών περίπτωσης σε μικρότερες ομάδες φοιτητών	30	
	Ομαδική Εργασία σε μελέτη περίπτωσης. Εκπόνηση σχεδίων διαχείρισης έργου	20	
	Εκπαιδευτική εκδρομή / Μικρές ατομικές εργασίες εξάσκησης	10	
	Αυτοτελής Μελέτη	40	
Σύνολο Μαθήματος	150		

	(25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	
<p align="center">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p><i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>I. Γραπτή τελική εξέταση (60%) που περιλαμβάνει:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής - Ανάλυση επεμβάσεων συντήρησης, ηθικών ερωτημάτων ή γενικών σκοπών στην συντήρηση υφάσματος - Συγκριτική αξιολόγηση στοιχείων θεωρίας <p>II. Κατάθεση γραπτής εργασίας (40%)</p> <p>III. Αξιολόγηση συντηρημένου έργου (εργαστήριο)</p>	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Eastop, D and Brooks, M. 1996. To Clean or Not to Clean: The Value of Soils and Creases. In: *Preprints of the ICOM-Committee for Conservation Textile Speciality Group 11th Triennial Meeting*. Edinburgh, September 1996. 687-691
- Eastop, D. 1998. Decision Making in Conservation: Determining the Role of Artefacts. In: A. Timar- Balazsy & D. Eastop, eds. *International Perspectives: Textile Conservation 1994-95*. London: Archetype Press, 43-46
- Eastop, D. 2010. Conservation practice as enacted ethics. In: J. MARSTINE, ed. *Routledge Companion to Museum Ethics: Redefining Ethics for the Twenty- First Century Museum*. London: Routledge.
- Καραπαναγιώτης, Ι., Καρύδης,Χ., Βαλιάνου, Λ και Χρυσουλάκης, Ι. 2007. Ανάπτυξη και Αξιολόγηση Μεθοδολογίας Ταυτοποίησης Φλαβονοειδών, Ανθρακινονών και Παραγών του Ινδικού με Χρήση Υγρής Χρωματογραφίας και Εφαρμογή της σε Αντικείμενα της Πολιτιστικής Κληρονομιάς. 6^ο Πανελλήνιο Επιστημονικό Συνέδριο Χημικής Μηχανικής. Αθήνα,31 Μαΐου – 2 Ιουνίου 2007. Αθήνα: Εκδόσεις ΕΜΠ, Ταούκης, Π., Τζιγκουνάκης, Ι και Γώγου. Ε. Αθήνα σελ. 545-548.
- Καρατζάνη, Α και Καρύδης, Χ. 2011. Μελέτη και Αναλυτική Διερεύνηση Μεταλλικών Νημάτων Επισκοπικών Σάκκων από τις Συλλογές του Αγίου Ορους. *Ετήσια Ημερίδα 2011 Συντηρητών Αρχαιοτήτων & Έργων Τέχνης*. Αθήνα: Πανελλήνια Ένωση Συντηρητών Αρχαιοτήτων.
- Καρύδης, Χ. 2012. Τα Μεταβυζαντινά Υφάσματα της Ι. Μονής Αρτοκοστά: Τεκμηρίωση & Συντήρηση. *Περιοδικό Φυσικής-Τεχνολογίας*- Ένωση Ελλήνων Φυσικών, 10, σελ. 60-70.
- Mantzouris, D., Karydis, C., Karapanagiotis, Y and Panayiotou, C.2010. Post-Byzantine Mediterranean Textiles from Mount Athos: Dyes and Preventive Conservation. In: IIC Congress Conservation and the Eastern Mediterranean, Istanbul 20-22 September 2010.
- Mantzouris, D., Karapanagiotis, Y., Karydis, C and Panayiotou, C.2010. Identification of dyes in postByzantine textiles of Mount Athos. In: 1st International Congress Chemistry for Cultural Heritage (ChemCH), Ravenna, 30 June -3 July 2010.
- Margariti, Ch and Moraitou, G. 2007. Preserving Ancient Threads. Preventive Conservation Strategy for Greek Excavated Textiles, Facing Impermanence: Exploring Preventive Conservation for Textiles, In: Preprints, North American Textile Conservation Conference 2007, Washington DC, 53-69.
- Πρωτοπαπιάς, Σ., Πουλή, Ε., Λέντζη, Κ και Χριστοφορίδου, Ε. 2002. *Ανίχνευση και Ταυτοποίηση Φυσικών Βαφών Υφασμάτων*. Αθήνα:Περιοδικό *Αρχαιολογία & Τέχνες*. Τεύχος 83, σελ.51-56.
- Πρωτόπαπας, Στ και Χριστοφορίδου, Ε. 2002. Μεταλλικά νήματα ιστορικών υφασμάτων. Τεχνολογία κατασκευής και συντήρησης. *Περιοδικό Αρχαιολογία και Τέχνες*, Τεύχος 84, σελ. 64-68.
- Πρωτοπαπιάς, Σ., Χριστοφορίδου, Ε και Καραμπότσος, Α. 2002. Φυσικοχημική Διερεύνηση Μεταλλικών Νημάτων σε Μουσειακά Υφάσματα. Αθήνα: Περιοδικό *Αρχαιολογία & Τέχνες*. Τεύχος 85Α, σελ. 61-65.
- Στουπάθης, Κ., Καρύδης, Χ., Καματερού, Π και Καραπαναγιώτης, Ι. 2013. Η Φυσικοχημική Τεκμηρίωση των Επιτραχηλίων του Αγίου Διονυσίου Ζακύνθου. Στο: 6^ο Συμπόσιο Ελληνικής Αρχαιομετρικής Εταιρείας, Πολιτισμικές Επιτροπές στην Έκφραση των Τεχνικών Δεξιότητων στη Μεσόγειο, Μουσείο Ακρόπολης, 16-18 Μαΐου 2013, σελ. 107.
- Timar- Balazsy, A. and Eastop, D. 1998. *Chemical Principles of Textile Conservation*. Oxford: Butterworth-Heinemann